

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la admiterea recursului declarat de Sofia Goncearuc,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sofia Goncearuc împotriva Inspectoratului General al Poliției al MAI și Inspectoratului de Poliție Rîșcani privind încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți,

*(Dosarul nr. 2ra-1319/23
NR. PIGD 2-21142393-01-2ra-17082023)*

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023. Responsabilitatea reparării prejudiciului revine exclusiv Inspectoratului General al Poliției, întrucât Inspectoratul de Poliție Rîșcani se află în subordinea acestuia.

Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani, jud. S. Grosu,
Curtea de Apel Bălți, jud. S. Procopciuc, E. Grumeza, N. Chircu

17 septembrie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de Sofia Goncearuc,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Oxana Parfeni, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 septembrie 2021, Sofia Goncearuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului General al Poliției al MAI și Inspectoratului de Poliție Rîșcani cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 4 000 lei, suportate în cadrul examinării cauzelor contravenționale, conform bonurilor de plată seria PL nr. 273059 și seria PL nr. 273068; acordarea unui prejudiciu moral în sumă de 10 000 lei, precum și recuperarea cheltuielilor aferente judecării prezentei cauze.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că la 21 noiembrie 2017, agentul constator din cadrul Inspectoratului de Poliție Rîșcani, inspector superior Viorel Calistru, a întocmit două procese-verbale de constatare a contravenției, în temeiul art. 91 alin. (2) Cod contravențional, având ca obiect comercializarea către minori a produselor din tutun și a băuturilor alcoolice: unul pe numele Sofiei Goncercuc și celălalt pe numele administratorului Sofia Goncercuc, SRL „Gimnast”.

3. A reținut că, ambele procese-verbale cu privire la contravenție întocmite în baza art. 91 alin. (2) Cod contravențional, conform art. 395 Cod contravențional au fost expediate în instanța de judecată după competență pentru soluționare.

4. A evidențiat că, prin hotărârea din 04 iunie 2018 a judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, s-a admis contestația înaintată de Sofia Goncearuc și s-a încetat procesul contravențional în privința acesteia intentat în baza art. 91 alin. (2) Cod contravențional. Prin hotărârea din 10 septembrie 2018 a judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, s-a admis contestația înaintată de Sofia Goncearuc și s-a încetat procesul contravențional în privința acesteia intentat în baza art. 91 alin. (2) Cod contravențional. Hotărârile menționate nu au fost contestate și au devenit irevocabile.

5. Reclamata a relevat că, cauza contravențională din dosarul nr. 4-405/17, întemeiată pe procesul-verbal din 21.11.2017, a fost soluționată la 04.06.2018, după o durată de aproximativ 7 luni. De asemenea, cauza contravențională din dosarul nr. 4-420/17, având aceeași dată a procesului-verbal, a fost soluționată prin hotărârea din 10.09.2018, după o durată de circa 10 luni. În acest interval de 7 și respectiv 10 luni au avut loc mai multe ședințe de judecată, în cadrul cărora reclamanta risca să fie recunoscută vinovată de săvârșirea contravențiilor imputate

și să fie sancționată cu amendă de la 120 la 210 unități convenționale, aplicabilă persoanei juridice, precum și cu privarea de dreptul de a exercita activitatea pe o perioadă de la 3 luni la un an.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

6. Prin hotărârea din 10 noiembrie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, s-a admis parțial acțiunea. S-a dispus de a încasa din contul Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Inspectoratului General al Poliției al MAI în beneficiul Sofiei Goncearuc prejudiciul material în sumă de 2 000 lei și prejudiciul moral în sumă de 2 000 lei. S-a dispus de a încasa de la Inspectoratul de Poliție Rîșcani al Inspectoratului General al Poliției al MAI în beneficiul Sofiei Goncearuc cheltuieli de judecată în sumă de 1 000 lei. În rest, pretențiile reclamantei au fost respinse ca fiind neîntemeiate.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

7. La 14 noiembrie 2022, Inspectoratul General al Poliției a declarat apel nemotivat, ulterior motivat împotriva hotărârii din 10 noiembrie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral, ca fiind neîntemeiată.

8. La 08 decembrie 2022, Inspectoratul de Poliție Rîșcani a declarat apel nemotivat, ulterior motivat împotriva hotărârii din 10 noiembrie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie respinsă integral, ca fiind neîntemeiată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

9. Prin decizia din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, s-au admis cererile de apel declarate, s-a casat integral hotărârea din 10 noiembrie 2022 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care s-a respins integral cererea de chemare în judecată depusă de Sofia Goncearuc împotriva Inspectoratului General al Poliției al MAI și Inspectoratului de Poliție Rîșcani privind încasarea prejudiciului material și moral.

10. În motivarea soluției, instanța de apel reiterând prevederile art. 384 alin. (2) lit. u), 9, alin. (2) Cod contravențional și art. 1, 2, 6 lit. a) și b), 7, 13 al Legii nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, precum și raportându-le la circumstanțele cazului a conchis că, prima instanța just a reținut caracterul ilicit al acțiunilor agentului constator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința Sofiei Goncearuc, fapt stabilit prin hotărârea din 10 septembrie 2018 a judecătorei Drochia, sediul Rîșcani. Or, potrivit materialelor cauzei se constată cu certitudine că reclamantei i-au fost

întocmite 2 procese verbale cu privire la contravenție pentru una și aceeași faptă, ambele procese contravenționale fiind încetate ca urmare a admiterii contestațiilor înaintate de reclamantă, ceea ce îi oferă Sofiei Goncearuc dreptul de a solicita compensarea prejudiciului material și moral cauzat în rezultatul constatării ilegalităților acțiunilor întreprinse de către agentul constator.

11. Instanța de apel a stabilit că, în cauză devin incidente dispozițiile art. 441 alin. (2) Cod contravențional, potrivit cărora încetarea procesului contravențional determină repunerea în drepturi a persoanei în a cărei privință a fost pornit.

12. Totodată, instanța de apel reiterând prevederile art. 12, 14, 15 alin. (1) – (3) din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statul polițistului, a reținut că Inspectoratul de Poliție Rîșcani, fiind o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției, nu poate fi de sine stătător subiect în raportul obligațional de răspundere civilă, această obligație fiind atribuită prin lege unității centrale de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.

13. În acest context, instanța de apel a conchis că, în speță Inspectoratul de Poliție Rîșcani nu poate avea calitate procesuală de pârât, dat fiind faptul că prin efectul legii, nu poate fi subiect de sine stătător în raportul obligațional de răspundere civilă. Astfel, prejudiciul cauzat reclamantei/intimat Sofia Goncearuc ar putea fi încasat de la Inspectoratul General al Poliției a MAI, față de care Sofia Goncearuc a și înaintat prezenta acțiune.

14. Instanța de apel a remarcat faptul că deși prima instanță corect a ajuns la concluzia că Inspectoratul de Poliție Rîșcani, fiind o subdiviziune a Inspectoratului General al Poliției, nu poate fi de sine stătător subiect în raportul obligațional de răspundere civilă totuși dispune de a încasa prejudiciul material și moral pretins de reclamantă de la Inspectoratul de Poliție Rîșcani ca subdiviziune teritorială a Inspectoratului General al Poliției a MAI.

15. Instanța de apel a evidențiat faptul că prin hotărârea judecătorească contestată prima instanță a dispus încasarea sumei prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată de la Inspectoratul de Poliție Rîșcani, care este un pârât necorespunzător, iar pretențiile reclamantei față de Inspectoratul General al Poliției /pârât corespunzător/ au fost respinse ca neîntemeiate.

16. Instanța de apel a reiterat prevederile art. 373 alin. (6) Cod de procedură civilă, potrivit cărora apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

17. Astfel, din considerentul că hotărârea primei instanțe nu a fost contestată de către reclamanta Sofia Goncearuc, dar doar de către Inspectoratul de Poliție Rîșcani, care este o subdiviziune teritorială a IGP, și nemijlocit de către

Inspectoratul General al Poliției, căruia nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, iar instanța de apel la examinarea cererii de apel nu poate înrăutăți situația apelantului Inspectoratul General al Poliției prin încasarea din contul acestuia ca pârât corespunzător a prejudiciului material și moral cauzat reclamantei. Respectiv, instanța de apel a considerat necesar de a casa integral hotărârea primei instanțe și de a pronunța o nouă hotărâre, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Sofia Goncearuc către Inspectoratul General al Poliției al MAI și Inspectoratul de Poliție Rîșcani privind încasarea sumei prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată să fie respinsă integral.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

18. La 14 august 2023, Sofia Goncearuc declară recurs împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, solicită admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii din 10 noiembrie 2022 a Judecătoria Drochia, sediul Rîșcani.

ARGUMENTELE RECURSULUI

19. În motivarea recursului, invocă că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 15 alin. (1) – (3) din Legea nr. 320/2012 cu privire la activitatea Poliției și statul polițistului, prin care este stabilit cert că poliția se organizează în subdiviziuni teritoriale - unități ale Poliției cu personalitate juridică, de competență teritorială corespunzător împărțirii administrativ-teritoriale a țării, subordonate Inspectoratului General al Poliției, care sunt amplasate și își desfășoară activitatea în teritoriul unității administrativ-teritoriale în baza regulamentelor de organizare și funcționare aprobate de șeful Inspectoratului General al Poliției.

20. Conchide că, Sofiei Goncearuc îi este încălcat dreptul la un proces echitabil și dreptul recunoscut de lege de a cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat prin acțiunile ilicite a agentului constatat de IP Rîșcani.

POZIȚIA INTIMATULUI

21. La 27 noiembrie 2023, Inspectoratul General al Poliției depune referință la recursul declarat și solicită declararea inadmisibilă a acestuia. Suplimentar, reține că argumentele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii în prima instanță, asupra căreia instanța de apel s-a pronunțat.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

22. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că: Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la

data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

23. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

24. Art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția până la 01 septembrie 2023):

„(1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

25. Art. 442 din Codul de procedură civilă:

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii contestate prin prisma temeiurilor prevăzute la art.432. Instanța invocă, din oficiu, neatragerea în proces a persoanelor ale căror drepturi sunt lezate prin hotărâre.

(2) În recurs nu pot fi administrate noi probe, cu excepția celor care dovedesc cheltuielile de judecată și despăgubirile menționate la art.372 alin.(3). Aprecierea probelor dată de prima instanță și de instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeinic art.432 alin.(1) lit.e) sau în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului, prevederile art.372 se aplică în mod corespunzător.

(3) Instanța de recurs este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor esențiale invocate în recurs.”

26. Art. 2036 alin. (1) și (2) Cod civil:

„(1) În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.

(2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.”

27. Art. 2037 alin. (1) Cod civil:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.”

28. Art. 1 din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr. 1545 din 25 februarie 1998:

„Prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești.”

29. Art. 5 alin. (2) din Legea nr. 1545/1998:

„(2) Cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului se depune în termen de 3 ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului.”

30. Art. 3 alin. (1) din Legea nr. 1545/1998:

„(1) În conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma:

a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală;

b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității;

c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice;

d) supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată;

e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației;

f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare.”

31. Art. 7 din Legea nr. 1545/1998:

„În cazurile menționate la art.3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie: d) amenzile percepute ca urmare a executării sentinței judiciare și cheltuielile de

judecată suportate de persoana fizică în legătură cu acțiunile ilicite; e) sumele plătite de ea pentru asistența juridică; g) cheltuielile efectuate în legătură cu chemările în organul de urmărire penală, organul procuraturii sau în instanța judecătorească.”

32. Art. 12 alin. (1) din Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului nr. 320 din 27 decembrie 2012:

„(1) Inspectoratul General al Poliției este unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu competență pe tot teritoriul Republicii Moldova.”

33. Art. 15 alin. (1) din Legea nr. 320/2012:

„(1) Poliția se organizează în subdiviziuni regionale și teritoriale subordonate Inspectoratului General al Poliției, cu competență în limitele unei anumite regiuni sau ale unui anumit teritoriu. Subdiviziunile respective își desfășoară activitatea în baza regulamentelor de organizare și funcționare aprobate de către șeful Inspectoratului General al Poliției.”

34. Pct. 3 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General de Poliție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 547 din 12 noiembrie 2019:

„Inspectoratul reprezintă unitatea centrală de administrare și control al Poliției, cu statut de persoană juridică de drept public, având competență pe întreg teritoriul Republicii Moldova, are sediul în municipiul Chișinău, dispune de ștampilă cu imaginea Stemei de Stat și denumirea în limba de stat, precum și de cont trezorerial și alte atribute specifice, în modul stabilit.”

35. Pct. 8 subpct. 5) din Regulamentul menționat, aprobat prin H.G. nr. 547/2019:

„Inspectoratul asigură realizarea funcțiilor stabilite de prezentul Regulament în următoarele domenii de activitate: 5) consolidarea capacităților manageriale ale subdiviziunilor Poliției prin monitorizarea respectării legislației, implementării politicilor elaborate de către Ministerul Afacerilor Interne și controlul modului de aplicare a acestora de către toate structurile din subordine în domeniile lor de responsabilitate, precum și controlul modului de distribuire și utilizare a resurselor administrative, umane, financiare și logistice.”

36. Pct. 9 subpct. 6) lit. j) din Regulamentul menționat, aprobat prin H.G. nr. 547/2019:

„În conformitate cu domeniile de activitate și funcțiile de bază stabilite de prezentul Regulament, Inspectoratul asigură exercitarea de către Poliție a următoarelor atribuții: 6) în domeniul organizării activității Poliției: j) asigură gestionarea alocațiilor bugetare și administrarea patrimoniului public în conformitate cu principiile bunei guvernări.”

37. Pct. 19 din Regulamentul menționat, aprobat prin H.G. nr. 547/2019:

„Poliția se organizează în subdiviziuni teritoriale – entități ale Poliției, de competență teritorială – corespunzător împărțirii administrativ-teritoriale, cu sau fără personalitate juridică, aflate în subordinea Inspectoratului, care sînt amplasate și își desfășoară activitatea pe teritoriul unității administrativ-teritoriale.”

38. Pct. 24 din Regulamentul menționat, aprobat prin H.G. nr. 547/2019:

„Între subdiviziunile Inspectoratului se stabilesc relații de subordonare și de cooperare. Relațiile de subordonare reflectă transmiterea sarcinilor și raportarea modului de realizare

a acestora pe poziție ierarhică. Relațiile de cooperare se stabilesc în raport cu funcțiile stabilite de prezentul Regulament și de regulamentele de activitate ale subdiviziunilor subordonate Inspectoratului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

39. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că recurenta s-a conformat dispozițiilor art.434 Cod de procedură civilă, indicat la pct.23, și a depus în termen recursul la data de 14 august 2023, în condițiile în care a recepționat copia deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, la 02 august 2023 (f.d. 10, Vol. II).

40. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII - 1 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII - Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

41. Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

42. În această consecvență, se deduce că admisibilitatea și temeiurile recursului declarat de Sofia Goncearuc, împotriva deciziei din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți, va fi examinată în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 1 septembrie 2023.

43. Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii.

44. Cu referire la fondul cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele circumstanțe esențiale ale litigiului.

45. Din materialele cauzei, completul de judecată constată că prin procesul-verbal cu privire la contravenție, seria MAI 039989717, întocmit la 21 noiembrie 2017, Sofia Goncearuc a fost recunoscută vinovată de comiterea contravenției prevăzute de art. 91 alin. (2) din Codul contravențional, cauza contravențională fiind expediată în instanța de judecată.

46. La 29 noiembrie 2017, Sofia Goncearuc nefiind de acord cu procesul verbal cu privire la contravenție, a depus contestație solicitând anularea procesul-verbal cu privire la contravenție, seria MAI 039989717, întocmit la 21 noiembrie 2017.

47. Prin hotărârea din 10 septembrie 2018 a Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani s-a admis integral contestația înaintată de Sofia Goncearuc, fiind încetat procesul contravențional în privința acesteia, s-a stabilit că în privința reclamantei la 21 noiembrie 2017 au fost întocmite 2 procese verbale cu privire la contravenție în

baza art. 91 alin. (2) Cod contravențional, pentru una și aceeași faptă, la caz existând o hotărâre judecătorească definitivă (f.d. 9-10, Vol. I).

48. Prin hotărârea din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani a fost încetat procesul contravențional pornit în privința Sofiei Goncearuc în baza art. 91 alin. (2) Cod contravențional din motivul nulității procesului verbal cu privire la contravenție, fiind admisă integral contestația înaintată de Sofia Goncearuc, cu încetarea procesului contravențional (f.d. 6-8, Vol. I).

49. Completul de judecată a stabilit că, în ambele cauze contravenționale Sofia Goncearuc a fost reprezentată de avocata Natalia Uncu fapt confirmat de conținutul hotărârilor Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, menționate în alineatele de mai sus, pentru serviciile de asistență juridică fiind achitată suma de 2 000,00 lei conform bonului de plată Seria PL nr. 273059 și suma de 2 000,00 lei conform bonului de plată seria PL nr.273068 (f.d.5, Vol. I).

50. Raportând dispozițiile normelor citate supra, enunțate la pct. 26 – 31 a prezentei decizii, la circumstanțele speței, Completul de judecată conchide că instanțele de fond just au reținut caracterul ilicit al acțiunilor agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție în privința Sofiei Goncearuc, fapt stabilit prin hotărârile din 09 iunie 2018 și 10 septembrie 2018 a judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani. Potrivit acestora s-a constatat cu certitudine că reclamantei i-au fost întocmite 2 procese verbale cu privire la contravenție pentru una și aceeași faptă, ambele procese contravenționale fiind încetate ca urmare a admiterii contestațiilor înaintate de reclamantă, ceea ce îi oferă Sofiei Goncearuc dreptul de a solicita compensarea prejudiciului material și moral cauzat în rezultatul constatării ilegalităților acțiunilor întreprinse de către agentul constatator.

51. Completul de judecată reține că, pretențiile reclamantei Sofia Goncearuc privind încasarea sumei prejudiciului material, moral și cheltuielilor de judecată în temeiul hotărârii din 04 iunie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, au fost respinse ca tardive prin încheierea din 09 iunie 2022 a judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, aceasta fiind menținută prin Decizia din 22 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți. În consecință, instanțele de fond și de apel, prin hotărârile contestate, s-au pronunțat exclusiv asupra pretențiilor reclamantei întemeiate pe hotărârea Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, din 10 septembrie 2018 (bon de plată, seria PL nr. 273059 din 23.02.2018). În aceeași ordine de idei, instanța de recurs urmează a se pronunța numai cu privire la aceste pretenții.

52. Subsecvent, Completul de judecată analizând normele legale citate, enunțate la pct. 32 – 38 a prezentei decizii, în coroborare cu probele prezente la materialele cauzei, constată că subiect responsabil de repararea prejudiciului cauzat reclamantului, în prezentul caz este Inspectoratul General al Poliției, or intentarea procesului contravențional în privința reclamantei și sancționarea acesteia s-a realizat de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, care reprezintă o subdiviziune teritorială a Poliției, subordonată Inspectoratului General al Poliției. Astfel, unitatea centrală de administrare și control a Poliției, cu statut de persoană juridică și cu cont trezorerial este Inspectoratul General de Poliție, ultimul, dispunând de autonomie financiară și managerială, asigură gestionarea alocațiilor bugetare.

53. În lumina considerentelor reținute supra, instanța de recurs concluzionează că responsabil de despăgubirea reclamantei este Inspectoratul General de Poliție și nici de cum Inspectoratul de Poliție Rîșcani, ultimul fiind în subordinea acestuia, iar relațiile de subordonare reflectă numai transmiterea sarcinilor și raportarea modului de realizare a acestora pe poziție ierarhică. Or, exercitarea controlului asupra respectării legislației de către efectivul subordonat, legalității acțiunilor lor în exercițiul atribuțiilor funcționale, în conformitate cu pct. 9 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului General de Poliție aprobat prin H.G. nr. 547/2019, constituie atribuția anume a Inspectoratului General al Poliției în domeniul organizării activității Poliției.

54. Suplimentar, Completul de judecată evidențiază că concluzia privind subiectul răspunzător de despăgubirea reclamantului - Inspectoratul General de Poliție, este susținută și prin practica judiciară, la caz, încheierile Curții Supreme de Justiție nr. [2ra-332/21](#); [2ra-1142/21](#).

55. Deși reclamanta nu a contestat hotărârea primei instanțe în partea în care au fost respinse pretențiile împotriva Inspectoratului General al Poliției, verificarea calității procesuale pasive constituie o chestiune de ordine publică, susceptibilă de a fi analizată din oficiu în orice etapă procesuală.

56. Inspectoratele de poliție teritoriale, precum IP Rîșcani, nu au personalitate juridică proprie și nu pot figura ca subiecte autonome în proces. Ele sunt subdiviziuni interne ale Inspectoratului General al Poliției, unica entitate cu personalitate juridică și autonomie patrimonială.

57. În consecință, corectarea erorii instanței inferioare prin asimilarea Inspectoratului de Poliție Rîșcani cu Inspectoratul General al Poliției și statuarea răspunderii exclusive a Inspectoratului General al Poliției nu extinde limitele recursului, ci reprezintă o aplicare a principiului legalității și o verificare a condițiilor procesuale de ordine publică.

58. Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului material, Completul de judecată reține întemeiat raționamentul primei instanțe. Astfel, din contractul de asistență juridică nr. 14 din 06.02.2018, încheiat între Cabinetul avocatului „Natalia Uncu” și reclamanta Sofia Gonciaruc, precum și din bonul de plată seria PL nr. 273059 din 06.02.2018, rezultă că, în cadrul examinării cauzei contravenționale ce o viza pe aceasta, reclamanta a suportat cheltuieli de asistență juridică în cuantum de 2 000 lei (f.d. 5, vol. I)

59. În aceste circumstanțe, Sofia Gonciaruc dispune de dreptul de a pretinde repararea prejudiciului material cauzat, constând în cheltuielile de asistență juridică acordată în cadrul procesului contravențional, fapt ce atestă temeinicia cerințelor cu privire la încasarea din contul Inspectoratului General al Poliției în beneficiul Sofiei Gonciaruc a sumei de 2 000 de lei cu titlu de prejudiciu material, sub formă de cheltuieli de asistență juridică (hotărârea din 10 septembrie 2018 a judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani).

60. Cu referire la pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral, Completul de judecată apreciază drept întemeiată soluția primei instanțe prin care a reținut că cuantumul prejudiciului moral pretins de către Sofia Gonciaruc în mărime de 10 000 lei este vădit disproportionat și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității. La caz, prejudiciul moral în cuantum de 2 000 de lei

constituie o sumă echitabilă și suficientă pentru prejudiciul moral suferit de către Sofia Goncearuc, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale, starea de stres și frustrare cauzată reclamantei.

61. Totodată, Completul de judecată reține că cheltuielile pentru asistența juridică acordate în prezenta cauză de către avocata Natalia Uncu în interesele Sofiei Goncearuc sunt confirmate prin bonul de plată seria PL 272814 din 04 octombrie 2021 în mărime de 1 000 lei (f.d. 88, Vol. I). Având în vedere complexitatea cauzei și problemele juridice supuse analizei instanțelor, instanța de recurs apreciază ca fiind necesară obligarea Inspectoratului General de Poliție la plata sumei de 1 000 lei în favoarea reclamantei Sofia Goncearuc, cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în prezenta cauză, sumă pe care instanța o consideră rezonabilă și echitabilă.

62. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 442, art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite recursul declarat de Sofia Goncearuc.

Casează decizia din 02 mai 2023 a Curții de Apel Bălți și hotărârea din 10 noiembrie 2022 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, și adoptă o nouă decizie, prin care:

Admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Sofia Goncearuc împotriva Inspectoratului General al Poliției al MAI și Inspectoratului de Poliție Rîșcani privind încasarea prejudiciului material și moral.

Se încasează de la Inspectoratului General al Poliției al MAI, în beneficiul Sofiei Goncearuc, IDNP 0972103045229, prejudiciul material în sumă de 2 000 (două mii) lei și prejudiciul moral în sumă de 2 000 (două mii) lei.

Se încasează de la Inspectoratului General al Poliției al MAI, în beneficiul Sofiei Goncearuc, IDNP 0972103045229, cheltuieli de judecată în sumă de 1 000 (una mie) lei.

În rest, pretențiile reclamantei se resping ca fiind neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu